Избори за общински съветници и кметове

октомври 2015 г.

Какви органи на местно самоуправление ще се избират?

През есента на 2015 г. предстоят общи избори за:

- общински съветници;
- кметове на общини;
- кметове на райони (в градовете с районно деление София, Пловдив и Варна);
- кметове на кметства.

Кой може да избира?

Право да избират общински съветници и кметове имат:

1. Българските граждани, които:

- са навършили 18 години;
- не са поставени под запрещение;
- не изтърпяват наказание лишаване от свобода;
- отговарят на изискването да са живели най-малко през последните шест месеца в съответното населено място.

Кой може да избира?

2. Гражданите на държава-членка на ЕС, които не са български граждани и:

- са навършили 18 години;
- не са поставени под запрещение;
- не изтърпяват наказание лишаване от свобода;
- имат статут на продължително или постоянно пребиваващи в България;
- не са лишени от правото да избират в държавата-членка, на която са граждани;
- отговарят на изискването да са живели най-малко през последните шест месеца в съответното населено място.

УСЕДНАЛОСТ
(живял най-малко през последните шест месеца в съответното населено място)

I. Избори за общински съветници, за кметове на общини и за кметове на райони

1. В изборите за общински съветници, за кметове на общини и за кметове на райони „да си живял най-малко през последните шест месеца в съответното населено място“ означава:

УСЕДНАЛОСТ

а) за българските граждани – да имат адресна регистрация по постоянен и по настоящ адрес на територията на Република България и поне единият от тях е в населено място на територията на съответната община към дата шест месеца преди датата на произвеждане на изборите;

б) за гражданите на друга държава-членка на Европейския съюз, със статут на постоянно или продължително пребиваващи в Република България – да имат адрес на пребиваване (адресът, на който лицето е регистрирано при престоя си в Република България или друга държава – членка на Европейския съюз) в населено място на територията на съответната община към дата шест месеца преди датата на произвеждане на изборите.

УСЕДНАЛОСТ

2. Избирателите, променили адресната си регистрация по постоянен адрес след дата шест месеца преди датата на произвеждане на изборите, имат право да гласуват по предишната си адресна регистрация, където са включени в избирателните списъци.

3. Гражданите на друга държава-членка на Европейския съюз, могат да гласуват във всички видове избори за общински съветници и кметове, ако отговарят и на останалите изисквания на Изборния кодекс за това, но могат да се кандидатират само за общински съветници при спазване реда и условията на ИК.

УСЕДНАЛОСТ

4. Българските граждани могат да упражнят правото си на глас само веднъж – само по постоянен адрес (където се включат в избирателния списък служебно от общинската администрация) или само по настоящ адрес, където за да бъдат включени в избирателния списък (като условие за гласуване), трябва да подадат заявление – Приложение № 12-МИ от изборните книжа, до общинската администрация по настоящия им адрес. След включването на лицата в избирателен списък по настоящ адрес те служебно се заличават от общинската администрация от избирателния списък по постоянния им адрес.

5. Ако не са включени в избирателния списък по настоящия им адрес, избирателите не могат да гласуват по настоящ адрес.

УСЕДНАЛОСТ

- **II. Избори за кметове на кметства**
- 1. В изборите за кмет на кметство „да си живял най-малко през последните шест месеца в съответното населено място“ означава:
- а) за кандидатите и избиратели български граждани – да имат адресна регистрация и по постоянен, и по настоящ адрес на територията на Република България, като поне единият от тях да е в населено място на територията на съответното кметство към дата шест месеца преди датата на произвеждане на избора;

УСЕДНАЛОСТ

- б) за гражданите на друга държава-членка на Европейския съюз, със статут на постоянно или продължително пребиваващи в Република България – да имат адрес на пребиваване в населено място на територията на съответното кметство към дата шест месеца преди датата на произвеждане на избора.

Избирателен списък

- Включването в избирателните списъци е необходимо условие за гласуване. Всеки избирател с валиден документ за самоличност, който е включен в избирателния списък има право да гласува и следва да бъде допуснат до гласуване.

- Списъците - част I (на българските граждани) се съставят от общинската администрация по постоянния или настоящия адрес (ако има искане за гласуване по настоящ адрес) на избирателите.

Избирателен списък

- Списъците - част II (на гражданите на друга държава-членка на ЕС) се съставят въз основа на подадените заявления за вписване в избирателния списък. В този списък се вписват служебно имената на гражданите на друга държава-членка на ЕС, които са били включени в списъците – част II, съставени за предишни общи избори за общински съветници и кметове, ако лицата не са променили адреса си.

- Избирателните списъци се обявяват не по-късно от 40 дни преди изборния ден на видно място в района на избирателната секция и се публикуват на интернет страницата на съответната община.

Какво може да направи избирател, ако до деня на изборите установи, че не е включен в избирателния списък или в списъка има непълнота или грешка

1.До изборния ден - да подаде заявление по образец до общинската администрация за дописване в списъка, като представи съответния документ в случаите, когато е необходим такъв.

2.При непълнота или грешка - да поиска отстраняването им с писмено заявление по образец до общинската администрация.

Поправките в избирателните списъци се обявяват незабавно.

Гласуване по настоящ адрес

Избирател, чиито постоянен и настоящ адрес са в различни населени места, може да гласува по настоящ адрес, като за това е необходимо:

- да има адресна регистрация в съответната община по настоящ адрес на дата преди последните шест месеца преди изборния ден и
- да подаде писмено заявление до общинската администрация по настоящия си адрес не по-късно от 14 дни преди изборния ден.

Под „адресна регистрация“ се разбира отразяването на настоящия и постоянния адрес на гражданите в регистрите на населението по реда на чл. 89 – 99а от Закона за гражданската регистрация.

В изборите за общински съветници и кметове НЕ се издават удостоверения за гласуване на друго място!!!

Гласуване с подвижна избирателна кутия

- Гласуват избиратели с трайно увреждане, което не им позволява да упражнят избирателното си право в изборно помещение, подали са необходимото заявление и са включени в списъка за гласуване с подвижна избирателна кутия. Към заявлението се прилага копие от документ на ТЕЛК (НЕЛК).
- Кметът на общината е длъжен да предостави подходящо помещение за подвижните секционни избирателни комисии.
- Гласуването се извършва чрез посещение в дома на избирателя от членовете на подвижната секционна избирателна комисия.

Гласуване на избиратели с увредено зрение или затруднения в придвижването

Тези избиратели могат да гласуват:

- в определена секция за избиратели с увредено зрение или затруднения в придвижването, обозначена с табела или други знаци за допълнителното й предназначение;
- в избрана от тях подходяща секция;
- с придружител, когато увреждането не им позволява да извършат сами необходимите действия при гласуването.

Гласуване на ученици и студенти

- Избирателите - ученици и студенти гласуват по **общия ред** с документ за самоличност (лична карта).

- За да упражнят правото си на глас в населеното място, в което имат право да гласуват, се освобождават от учебни занятия един ден преди, по време на изборния ден и един ден след него.

Как се гласува с бюлетината/бюлетините

- Избирателят влиза в изборното помещение. Легитимира се с документ за самоличност - лична карта или паспорт и с удостоверение за пребиваване - за гражданите на други държави-членки на ЕС. Член на СИК сверява данните му в избирателния списък.
- Избирателят, гражданин на друга държава-членка на ЕС се допуска до гласуване след вписване в избирателния списък на личния му номер, номера на личната му карта или паспорт, номера на удостоверението за пребиваване и датата на регистрацията, посочена в него.
- Член на СИК откъсва пред избирателя за всеки вид избор по една бюлетина от съответния кочан и поставя един печат на гърба на всяка от тях. Сгъва бюлетината по указания от ЦИК начин и я подава на избирателя.
- Избирателят взема бюлетините и влиза в кабината за гласуване.

Бюлетина за избиране на кмет

- Избирателят отбелязва своя вот само с химикал, пишещ със син цвят и само със знак

X или **V**

- Вотът се отбелязва в квадратчето с номера на избрания кандидат.

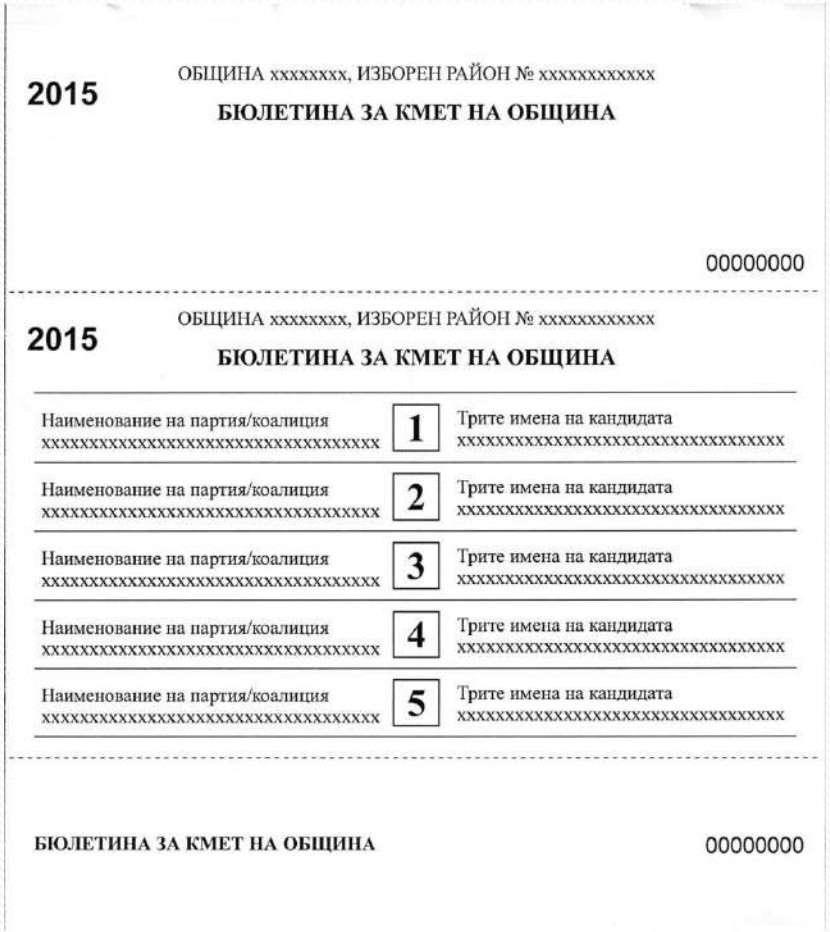

2015

ОБЩИНА xxxxxxxx, ИЗБОРЕН РАЙОН № xxxxxxxxxxxx

БЮЛЕТИНА ЗА КМЕТ НА ОБЩИНА

00000000

2015

ОБЩИНА xxxxxxxx, ИЗБОРЕН РАЙОН № xxxxxxxxxxxx

БЮЛЕТИНА ЗА КМЕТ НА ОБЩИНА

Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	1	Трите имена на кандидата xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	2	Трите имена на кандидата xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	3	Трите имена на кандидата xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	4	Трите имена на кандидата xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	5	Трите имена на кандидата xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

БЮЛЕТИНА ЗА КМЕТ НА ОБЩИНА 00000000

Бюлетина за избиране на общински съветници

- Избирателят отбелязва своя вот само с химикал, пишещ със син цвят и само със знак

X или **V**

- Вотът се отбелязва в квадратчето с номера на избраната кандидатска листа.

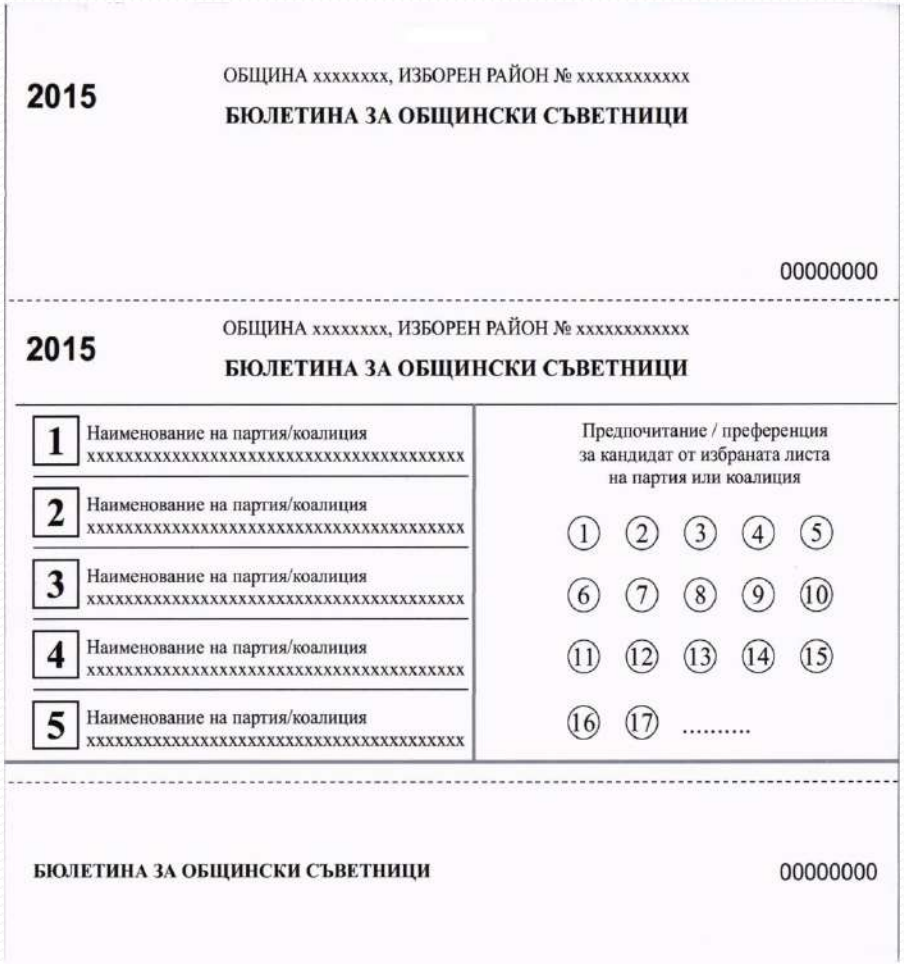

2015

ОБЩИНА xxxxxxxx, ИЗБОРЕН РАЙОН № xxxxxxxxxxxx

БЮЛЕТИНА ЗА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ

00000000

2015

ОБЩИНА xxxxxxxx, ИЗБОРЕН РАЙОН № xxxxxxxxxxxx

БЮЛЕТИНА ЗА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ

1	Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	Предпочитание / преференция за кандидат от избраната листа на партия или коалиция
2	Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	① ② ③ ④ ⑤
3	Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩
4	Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮
5	Наименование на партия/коалиция xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	⑯ ⑰ .....

БЮЛЕТИНА ЗА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ 00000000

Как се гласува с бюлетината/бюлетините

- **Важно! Избирателят отбелязва своя вот само с химикал, пишещ със син цвят и само със знак**

X или **V**

- След като първо е отбелязал своя вот в **квадратчето** (за избраната партия или коалиция), избирателят може, ако желае да постави в **кръгчето** с номера, с който е регистриран избрания от него кандидат от съответната листа, знак „X” или „V”, който показва неговото предпочитание (преференция) за съответния кандидат.

- След като е гласувал, избирателят сгъва бюлетината/ите по начин, който не разкрива тайната на вота, но позволяващ да се вижда номера на всяка бюлетина в долния десен ъгъл.
- Излиза от кабината и подава сгънатата/ите бюлетина/и на член на СИК, който сверява номера на всяка бюлетина в долния десен ъгъл с номер върху кочана, от който е откъсната.
- При съвпадение на номерата, член на СИК откъсва по перфорацията отрязъка с номера в долния десен ъгъл на бюлетината и го пуска в специална за целта непрозрачна кутия.
- Слага втори печат на гърба на всяка бюлетина и ги дава на избирателя.
- Избирателят ги пуска в избирателната кутия, подписва се в избирателния списък, взема документа си за самоличност и напуска изборното помещение.

ВАЖНО за преференцията

- липсата на отбелязване на предпочитание/преференция (в кръгче) не прави гласа недействителен;
- при неотбелязване на предпочитание/преференция, такова се зачита за водача на съответната кандидатска листа, според чл.437, ал.5 от ИК;
- отбелязване на повече от 1 предпочитание/преференция (в повече от едно кръгче) не води до недействителност на гласа. В този случай се зачита предпочитание/преференция за водача на съответната кандидатска листа;
- отбелязването на преференция, когато е гласувано за независим кандидат, не опорочава вота на избирателя;
- отбелязване на предпочитание/ преференция за заличен кандидат (в кръгчето, съответстващо на неговия номер в листата) се зачита за водача на листата.

В случай на грешка

- **Ако избирателят сгреши** при попълването на бюлетината, той има право да получи втора бюлетина, но само веднъж. Сгрешената бюлетина, без да се разгъва, се унищожава с надпис „сгрешена“, подпечатва се с печата на СИК и се подписва от председателя и член на СИК. Описва се в протокола на СИК.

- **Кои бюлетини не се пускат в избирателната кутия и не се броят:**

  - сгрешена бюлетина
  - с показан вот
  - със заснет вот
  - бюлетина с несъответстващ номер с кочана с бюлетини

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Централна избирателна комисия